

Undervisningsplan

for

Forskoleseminarierne.

Nr. 18.
31te
Januar.

Forskoleseminariets Hovedformaal skal være den pædagogiske Uddannelse. Det maa være dets egentlige Opgave at give de vordende Lærerinder Forstaaelse af og Interesse for den Gerning, de skulle gaa ind til i Forskolerne. Derfor maa det i videst muligt Omfang beskæftige sine Elever med de forskellige Opdragelses- og Undervisningsspørgsmaal, lære dem at kende Børnenes, særlig Smaabørnenes Natur og de Midler, hvorved deres Udvikling, legemlige og sjælelige, fremmes paa den heldigste Maade, ligesom det bør give dem rigelig Lejlighed til at følge Undervisningen i en god Smaabørnsskole, hvor de kunne se den praktiske Udførelse af de Tanker, hvorom den teoretiske Undervisning har drejet sig, lære at kende de bedste Metoder og Undervisningsmidler, og blive saa fortrolige med en saadan Skoles Liv og Ordning, at de kunne føle sig fuldt rustede til en Gerning i Forskolen.

Det er en Forudsætning, at de Kundskaber i de forskellige Skolefag, som Eleven maa være i Besiddelse af, for at det ovenangivne Maal kan naaes, i alt væsentligt ere til Stede forinden Optagelsen paa Seminariet. Dettets Virksomhed med Hensyn til Kundskabsmeddelelse kan derfor begrænses til dels at bringe fuldstændig Forstaaelse af det erhvervede Kundskabsstof, dels for enkelte Fags og enkelte Emners Vedkommende at yde en supplerende Undervisning. Ofte vil de samme Bøger, som anbefales til Elevernes Forberedelse, kunne lægges til Grund ved Undervisningen.

Elevernes Optagelse.

Kun Kvinder, som have fyldt det 18de Aar, kunne optages som Elever paa Seminariet; ingen kan optages i en ældre Alder end 30 Aar uden dertil af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet særlig erhvervet Tilladelse.

Den, der søger Optagelse paa Seminariet, maa forelægge Erklæring fra en Læge om, at hun er sund og ikke lider af legemlige Fejl — Blanket til denne Erklæring faaes ved Henvendelse til Seminariet — og derhos underkaste sig en Optagelsesprøve, ved hvilken kræves, at hun:

- 1) kan læse rent, flydende og med god Betoning samt redegøre for Indholdet af det læste;
- 2) kender Hovedtrækkene af Form- og Sætningslæren;
- 3) er øvet i Skønskrift og kan skrive en god tydelig Haand og væsentlig fejlfrit;
- 4) er øvet i skriftlig Fremstilling af noget bekendt;
- 5) har Forstaaelse af de fire Regningsarter med hele og brudne Tal, Decimalbrøk og Forholdsregning samt de lettere Former af Blandings- og Procentregning;
- 6) har Kendskab til den bibelske Historie i et Omfang som H. J. Greenstens Udgave af Ludv. Chr. Müllers Bibelhistorie, og til de kristelige Hovedlærdomme;
- 7) har Kendskab særlig til Fædrelandets, dernæst ogsaa til Nordens og den almindelige Verdenshistorie. Som Maal for Fordringerne kan nævnes R. J. Holms Danmarkshistorie fortalt for Ungdommen; Ejler Møller: Nordens Historie; J.

Nr. 18.
31te
Januar.

- Ottosen: Børnenes Verdenshistorie; G. L. Bricka: Verdenshistorie i fragmentarisk Fremstilling;
- 8) har Kendskab til Geografien i et Omfang som P. Dahlberg: Geografi Nr. 2, C. C. Christensen: Mindre Lærebog i Geografi; Henrik Madsen og Bøving-Pedersen: Geografi for Mellemskolen. Der kræves saavel Øvelse i at bruge Kortet som et nogenlunde nøje Kendskab til det, ogsaa uden at det haves for Øje;
- 9) har Kendskab saavel til Dyrelæren, navnlig til udvalgte Typer af Pattedyr og Fugle, som til Plantelæren, navnlig til Plantens Liv, samt nogen Øvelse i at beskrive og bestemme Planter. Som Hjælpemidler kan nævnes V. Balslev: Dyrenes Naturhistorie og sammes: Lille Botanik;
- 10) har Anlæg for Sang.

Der vil være at aflægge skriftlig Prøve i Skrivning (1 Time), Diktat (1 Time), dansk Stil (3 Timer) og Regning (3 Timer).

Undervisningen.

Undervisningen i de enkelte Fag gives efter følgende Plan:]

Religion. 2 Timer ugentlig:

Den bibelske Historie bør gennemgaaes nogenlunde udførlig, saaledes at der dvæles mest ved de Personer og Begivenheder; som egne sig for Fremstilling i Forskolen, og Troeslæren bør fremstilles paa Grundlag af den i Folkeskolen benyttede Lærebog. Et af Evangelierne læses og forklares, og i Tilslutning hertil læses af de andre Evangelier det væsentlige af det, som ikke findes i det førstnævnte. Der gives en mundtlig Fremstilling af Hovedskikkelser i Kirkens Historie.

Modersmaalet. 6 Timer ugentlig:

Gennem rigelig Øvelse bør Eleverne føres frem til at kunne læse forstandigt og smukt op, med tydelig Udtale og rigtig og livlig Betoning, samt kort og klart at kunne redegøre for Indholdet af det læste. Af Sproglæren indøves kun Grundbegreberne. For Litteraturhistoriens Vedkommende gives der en Fremstilling af de vigtigste Forfatteres Liv og Virksomhed, støttet af Litteraturprøver i en Læsebog; tillige henledes Opmærksomheden særlig paa den Del af Litteraturen, der kan komme til Anvendelse i Børneskolen.

Ved Modersmaalets skriftlige Behandling bør søges opnaaet Sikkerhed i Ret-skrivningen samt Evne til at kunne give en velordnet Fremstilling af noget selviagt-taget eller et fra Undervisningen bekendt Stof.

Regning. 2 Timer ugentlig.

Hovedvægten lægges paa at tilvejebringe fuld Klarhed over det grundlæg-gende, de fire Regningsarter med hele Tal, almindelig Brøk og Decimalbrøk, saa at Eleverne paa ethvert Punkt blive i Stand til at forklare og begrunde deres Fremgangs-maade. Ved Siden heraf opøves Eleverne i at løse Opgaver i Forholdsregning, Delingsregning, Procentregning og saadanne Opgaver i Fladers og Legemers Beregning, som ikke kræve særlige matematiske Forudsætninger.

Skrivning. 2 Timer ugentlig.

Bogstavernes Grundtræk indøves, hvorefter fortsættes med Øvelser, der jævnt fremadside kunne føre til en regelmæssig og tydelig Haandskrift. Foruden i Skrivebog øves Eleverne ogsaa i at kunne skrive paa Skolens Vægtavle.

Nr. 18. Undervisningsplan af 31. Jan. for Forskoleseminarierne.

Tegning. 2 Timer ugentlig.

Der tegnes først efter geometriske Legemer, dernæst efter Brugsgenstande. Eleverne øves derunder i at tage Maal og bedømme Størrelsesforhold og ledes til at opdagde de simpleste perspektiviske Love, hvilket yderligere indøves ved Tegning paa Skoletavlen.

Kridttegning: Planter, Dyr, Landkort. Eleverne øves i med farvet Kridt at illustrere Fortællinger, Børnerim og Emner fra Geografi og Historie.

Historie. 3 Timer ugentlig.

Fædrelandets og delvis Nordens Historie gennemgaaes udførligt og i Sammenhæng; Verdenshistorien mindre udførligt med Henblik paa Hovedskikkelser og Hovedbegivenheder. Der dvæles særlig ved saadanne Afsnit eller Fortællinger, der kunne komme til Anvendelse i Forskolen, og der bibringes Eleverne særligt Kendskab til det historiske Fortællestof, som ogsaa egner sig for mindre Børn, derunder ogsaa Sagn og Myter.

Geografi. 2 Timer ugentlig.

Fædrelandets Geografi maa gennemgaaes udførlig; det øvrige Europa og de fremmede Verdensdele i mindre Omfang. For Danmarks Vedkommende henvises til Thy og Dahlberg: Danmarks Geografi.

Naturkundskab. 3 Timer ugentlig.

Der gives Eleverne et fyldigere Kendskab til de højere Dyreklasser og til enkelte Typer af de lavere (Balslev: Dyrenes Naturhistorie). Det mest nærliggende af Plantelæren behandles paa Grundlag af levende Materiale (Balslev: Lille Botanik), og der søges opnaaet Forstaaelse af de vigtigste Naturfænomener og Naturkræfternes Virkemaade og Anvendelse — alt under Hensyntagen til, hvad der kan komme Eleverne til Nytte ved Anskuelsesundervisning eller i det hele ved deres senere Arbejde med Smaa børnsundervisningen. Foruden til de tidligere nævnte Bøger henvises til Deichmann Branth: Lille Naturlære og Ellinger og Abrahamsen: Naturlære for Folkeskolen.

Sang. 2 Timer ugentlig.

Eleverne øves i Sang og Sangundervisning efter de til enhver Tid gældende Regler.

Gymnastik. 3 Timer ugentlig.

Eleverne øves i Gymnastik og Gymnastikundervisning efter de til enhver Tid gældende Regler.

Haandgerning. 2 Timer ugentlig.

Eleverne oplæres efter den Schallenfeldske eller en lignende Metode i samme Omfang som til den afsluttende Prøve for Lærerinder i Folkeskolen.

Opdragelseslære. 3 Timer ugentlig.

Der gives først Eleverne et Overblik over Menneskets, særlig Barnets legemlige og sjælelige Natur (Fysiologi og Sjælelære). Dernæst vises, hvad der bør være Opdragelsens sluttelige Maal (Etik); og endelig paavises, ad hvilke Veje og ved hvilke Midler man fra det givne Udgangspunkt bedst naar frem mod Maalet (Sundhedslære, Undervisningslære o. s. v.) Særlig ved Undervisningen i dette Fag maa Læreren bestandig have Elevernes Modenhed for Øje; for hvert enkelt Fremskridt i Teorien, der gøres, bør der derfor umiddelbart vises Eleverne, hvorledes den praktiske Optræden

Nr. 18. overfor Børnene i Overensstemmelse dermed maa formes. Heraf følger, at kun de fysiologiske og psykologiske Lærdomme, der direkte kunne faa praktisk Anvendelse medtages. Pædagogikens Historie gennemgaas saaledes, at der dvæles ved de typiske Tidsperioder og ved de store Personligheder fra Luther og Comenius til Herbert Spencer. Og endelig bør det paases, at enhver af Seminariets og Skolens Lærere holdes nøje bekendt med, hvad der meddeles Eleverne af pædagogisk Teori, saa at de kunne knytte deres praktiske Vink til denne og sørge for at holde al virkelig eller endog blot tilsyneladende Modsigelse borte.

Praktisk Skolegerning.

Den med Seminariet forbundne Forskole ordnes som en Forskole paa Landet maa ønskes ordnet: med Børnene fra det 7de til det 10de Aar delte i to Klasser, af hvilke den ene søger Skolen om Formiddagen, den anden om Eftermiddagen. Skolen udstyres med gode, hensigtssvarende Undervisningsmidler, deriblandt saadanne, som tjene til at gøre Undervisningen anskuelig, hvorved dog iagttages, at hvad der bruges, gennemgaaende maa være saa prisbilligt, at det kan indføres i almindelige Forskoler. Undervisningen der, navnlig hvad den yngste af Klasserne angaar, lægges tilrette ikke i Timer, men i Halvtimer, sigter som i andre Smaaabørnsskoler til at oplære Børnene i det mest fattelige af den bibelske Historie, efterhaanden ogsaa i visse Dele af Fædrelandets Historie og Geografi, tilrettelagte efter Børnenes Standpunkt, samt i de almindelige Skolefærdigheder i Læsning, Skrivning, Regning, Sang og Gymnastik. Ved daglige Anskuelsesøvelser søger man at opdrage Barnets Sansning og Forestillingsliv og lære det at kende den Verden, som omgiver det.

Seminariets Elever besøge Børneskolen skiftevis i saa rigeligt Maal, at de kunne blive bekendte med Læregangen i de forskellige Fag. Dette vil kunne ske, naar 3 à 4 Elever daglig besøge hver af Børneskolens Klasser; men uden for dette afholdes, naar de første Maaneder ere gaaede, en Halvdag hver Uge Prøveelektioner, ved hvilke alle ere til Stede, og hvor Præstationerne i praktisk Færdighed ligeledes bedømmes i alles Overværelse. Ved de daglige Skolebesøg ere Eleverne i de første Maaneder paahørende, senere prøve de under Lærerens eller Lærerindens Vejledning selv at undervise.

Elevernes Afgang fra Seminariet.

Undervisningen afsluttes med en Prøve i praktisk Skolegerning, hvorefter der paa Grundlag af Udfaldet af denne samt af de Erfaringer, som under den daglige Undervisning ere gjorte angaaende Elevens Kundskabsforraad, Modenhed og Undervisningsdygtighed, meddeles hende et Modenhedsbevis, der betegner Eleven efter Omstændighederne som: „ret godt skikket“, „godt skikket“, „meget godt skikket“ og „udmærket godt skikket“ til at forestaa Undervisning i en Forskole.

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, den 31te Januar 1907.

Enevold Sørensen.

A. P. Weis.